

Algemeen jaarprogramma 2024

(geactualiseerd document 2023)

Missie

Voor een mooi en groen Zeist en aantoonbaar invloed van burgers.

Motto

Vroegtijdig en samen met andere organisaties beïnvloeden van het gemeentebestuur (door studie, informatievoorziening, burgerparticipatie, overleg, acties en procedures).

INHOUDSOPGAVE

Prioriteiten 2024 / pag.1

Actiepunten 2024 / 2

1 Organisatie / 2

2 Aandachtspunten / 3

3 Strategie en invloed / 4

4 Studie en dienstverlening / 5

5 Burgerinitiatieven / 5

6 Voorlichting publiciteit en website(s) / 5

PRIORITEITEN 2024**1. Minimumactiviteiten**

- Het onderhouden van het eigen netwerk en het informeren van burgers via bijeenkomsten, website, nieuwsflits, e-mails.
- Uitvoeren van de denktankfunctie voor de samenwerkende groepen.
- Bevorderen van de invloed van burgers op het overheidsbeleid en idem van maatschappelijke groepen en organisaties.
- Desgewenst en waar nodig ondersteunen van buurtorganisaties, groene groepen en andere maatschappelijke organisaties bij activiteiten op het gebied van woon- en leefomgeving. Het gaat primair om bouwen en wonen, verkeer en vervoer, groen en natuur, sport en recreatie, klimaat en energie, economie en overige onderwerpen die onder meer opgenomen staan in de Omgevingswet, in overige wet- en regelgeving en in toegankelijke informatie. Daarnaast worden zo mogelijk ook andere activiteiten uitgevoerd zoals advisering over invloed van burgers en hun organisaties, overheidsbeleid en gemeentefinanciën.
- **Centraal staan dit jaar de uitvoering van de Omgevingsvisie Zeist, de voorbereiding van het Omgevingsplan Zeist en de invloed van burgers daarbij.**

2. Overige activiteiten: afhankelijk van beschikbare tijd en menskracht**2.1 Voorbeeldmatig ondersteunen Burgerinitiatieven e.d.**

- Ondersteuning van het initiatief voor een Bijzonder Landschap Kromme Rijgebied.
- Ondersteuning Geopark Heuvelrug, Gooi en Vecht waar nodig continueren.
- Ondersteuning activiteiten Samen Duurzaam Zeist indien mogelijk.

2.1 Beïnvloeding beleid: adviezen, studies, Inspraakreacties, zienswijzen, acties, bezwaar-, klacht- en beroepsprocedures

- Beïnvloeden van het beleid van overheden en andere organisaties; dit gebeurt door onderhouden van contacten met ambtenaren en politici, deelname aan

- interactieve beleidstrajecten, enquêtes, studies, adviezen, inspraakreacties, zienswijzen, acties, klachten-, bezwaar- en (beroeps)procedures. *NB: Stichting Beter Zeist is aanvullend op het werk van de buurt- en andere organisaties. Ze richt zich vooral op activiteiten met precedentwerking en buurt-overstijgende zaken voor de lange termijn. De met Stichting Beter Zeist samenwerkende organisaties blijven uiteraard zelf verantwoordelijk voor hun activiteiten.*
- Burgerparticipatie; vroegtijdig bij beleidsvisies, projectplannen en toetsingscriteria Omgeving. Dit punt zal in het kader van de uitvoering van de Eerste Omgevingsvisie Zeist (EZO) extra aandacht krijgen bij de ontwikkeling van een participatiekader voor private ontwikkelingen.

ACTIEPUNTEN 2024

1 Organisatie

1a Bestuur

- Vervullen van vacatures in bestuur en werkgroepen.
- Stringent toepassen van de vastgestelde prioriteitstelling.
- Aantrekken van medewerkers die deelactiviteiten uitvoeren ter ondersteuning van het bestuur en voor werkgroepen.
- De hulp aan buurt- en dorpsgroepen zoveel mogelijk beperken tot coördinatie en ondersteuning/advisering van de betreffende groepen in plaats van uitvoering van activiteiten.
- Om achteraf veel werk te voorkomen wordt voortgegaan om in een zo vroeg mogelijk stadium van planontwikkeling invloed uit te oefenen. Het gaat vooral om invloed op de werkwijze en de formulering van toetsingscriteria voor gebiedsvisies en andere beleidsvisies en -plannen.
- Zodra dat nodig blijkt aanpassen van de statuten aan voorwaarden voor behoud van ontvankelijkheid, behoud van de ANBI-status en aan de nieuwe Omgevingswet die per 1 januari 2024 geldt.

1b Platform

- Contact met buurtorganisaties verder versterken door persoonlijke en tussentijdse contacten met bestuursleden daarvan.
- Informatie-uitwisseling voortzetten via de huidige Nieuwsflits; zo nodig aanvullend e-mails, berichten en tweets voor attendering op actueel nieuws.
- Tijdens platformbijeenkomsten, als deze op locatie kunnen worden gehouden, tijd besteden aan speciale thema's die voor buurten en dorpen van belang zijn.
- Organiseren van toekomstgerichte themabijeenkomst(en) met Zeister organisaties, gemeente en raadsleden e.a. met inbreng van deskundige derden. Daarbij worden de website en rapporten als informatiebronnen gebruikt. Mogelijke thema's voor deze bijeenkomsten zijn in eerste instantie: bouwen en wonen, mobiliteit, leefomgeving, omgevingsvisie en omgevingsplan Zeist, burgerinvloed (participatie- en inspraakverordening e.a.), groenbeheer en groencompensatie, milieukwaliteit, geluidshinder, duurzaamheid.

1c Donateurs en bevolking

- Bekendheid blijven vergroten door activiteiten zoals over de uitvoering van de Omgevingsvisie Zeist.
- Overleg met organisaties die nog niet zijn aangesloten; instellingen en bedrijven die de doelstelling onderschrijven kunnen ook donateur of waarnemer worden.
- Het selectief verspreiden van flyers aan belangstellenden bij bijeenkomsten en manifestaties (informatiemarkten).

1d Financiën

- In voorjaar vragen om donaties; herinnering najaar.
- Voor projecten of activiteiten bijdragen of medewerking vragen van buurt- en andere maatschappelijke organisaties, al of niet in financiële vorm.
- Per algemeen nut beogend project of activiteit worden zo nodig ook eenmalige bijdragen of medewerking gevraagd van derden. De onafhankelijkheid van de Stichting moet daarbij zijn gewaarborgd.

2 Aandachtspunten informatie en communicatie

- Een duidelijk imago communiceren over de rol van Stichting Beter Zeist (zie canon) t.a.v. de kwaliteit van ruimte en leefomgeving (bouwen, wonen, mobiliteit, leefomgeving, groen, milieu en duurzaamheid, geluidshinder) en vroegtijdige invloed van burgers.
- Blijven aangeven dat Beter Zeist geen politieke partij is. Dit benadrukken door consequent de aanduiding Stichting te gebruiken en geen afkortingen zoals SBZ. Ook zorgen dat in alle uitgaande stukken ons motto wordt vermeld.
- Telkens duidelijk maken wat de achtergrond van acties is. De gemeente ziet kritiek van burgerorganisaties, waaronder die van Stichting Beter Zeist, soms als een verkapte partijpolitieke actie en/of als een lastige tegenmacht.
- Contacten onderhouden met de pers, huurderskoepels, woningbouworganisaties, zorginstellingen, de provincie en landelijke organisaties met een soortgelijke doelstelling. Wat het laatste betreft gaat het in het bijzonder om de landelijke 'Vereniging Leefmilieu' en de landelijke, onafhankelijke beweging 'Meer Democratie'. Dit om elkaar te informeren en zo nodig elkaars activiteiten te ondersteunen.
- Onderscheiden van feiten en meningen zoals die worden aangeleverd door de gemeente, belanghebbenden en Stichting Beter Zeist. De voorlichting van de gemeente (niet de raadsgriffie) en belanghebbenden blijkt in de praktijk vooral gericht op public relations voor de korte termijn in plaats van op het opbouwen van een tweezijdige communicatie met burgergroeperingen op basis van vertrouwen.
In de mondelinge voorlichting wordt kritiek van organisaties zoals Stichting Beter Zeist en anderen nog moeilijk geaccepteerd. Aangedragen feiten worden afgedaan als meningen, zowel door ambtenaren als wethouders.
- Waar nodig beroep doen op de 'Wet open overheid' als middel om verborgen of moeilijk toegankelijke informatie op te vragen. De Zeister toepassing van de nieuwe Omgevingswet zal hopelijk meer duidelijkheid geven. De beschikbaarheid van informatie over de haalbaarheid en consequenties van projecten is namelijk te beperkt. Soms wordt relevante informatie achtergehouden of onnodig langdurig geheimgehouden zoals ten aanzien van de voorbereiding en onderbouwing van bouwprojecten en verkeersbesluiten. De gemeente rekt daarbij haar mogelijkheden tot uitstel en geheimhouding maximaal op.
- Blijven agenderen dat burgers toegang (kunnen) krijgen tot betrouwbare en valide informatie over kengetallen van de achtereenvolgende gemeentebegrotingen. Hetzelfde geldt voor interpreteerbare beleidsgegevens over gemeentelijke thema's en projecten (ruimtelijke ordening, mobiliteit, groen, infrastructuur etc.). Het tekort daaraan wordt bevestigd in het rapport van de Rekenkamer Zeist (december 2016). Zolang de raad blijft instemmen met deze situatie wordt het niet beter.

- Nu na druk van Stichting Beter Zeist de vroeger besloten raadsinformatie-bijeenkomsten (op aanvraag) veelal openbaar toegankelijk zijn gevonden vindt veel informele besluitvorming plaats op regionaal niveau binnen het besloten U10/16 beraad. Dit leidt tot onaanvaardbaar beperkte mogelijkheden voor burgerparticipatie en inspraak.

3 Strategie en invloed

De strategie vooral richten op enkele hoofdprioriteiten.

- In 2024 zijn dit de ondersteuning van maatschappelijke organisaties en -groepen, de uitvoering van de Omgevingsvisie Zeist, de voorbereiding van het Omgevingsplan Zeist en idem de dan vereiste participatie- en inspraakverordening. En verder omgevingsprojecten, mobiliteit, energie en klimaat, groen en landschap, milieu en biodiversiteit.
- Daarbij *vroegtijdig* processen en standpunten beïnvloeden.
- Het indienen van zienswijzen en beroepen e.d. (zo veel mogelijk indien aanwezig en actief) overlaten aan de buurtgroeperingen en samenwerkende organisaties en deze zo nodig ondersteunen en adviseren. Alleen zelf activiteiten uitvoeren in geval van meerwaarde, kansrijker effecten, precedentwerking en belangrijke buurt-overstijgende zaken die voor de lange termijn van belang zijn. De directe kosten zijn in principe voor de buurtgroep(en) e.a.
- Vooraf goed controleren of bij procedures voldaan wordt aan alle vereisten van ontvankelijkheid en belanghebbendheid.
- Aandringen op verbetering van planontwikkeling en inzicht in de relevante achtergronden en kaders. Projectontwikkelaars, zorginstellingen, woningcorporaties en vastgoedeigenaren hebben namelijk een (oneigenlijk) grote invloed bij (interactieve) planontwikkeling voor ruimtelijke projecten. Dit geldt ook voor de formulering van de financiële en ruimtelijke kaders ervan.
- Aangeven dat de gemeente vrij willekeurig blijft doorgaan met het voor inspraak uitnodigen van burgers en burgerorganisaties. Het “one man, one vote” systeem, waarbij in interactieve trajecten wordt gewerkt, miskent de intermediaire positie van maatschappelijke (burger)organisaties en holt deze onnodig uit.
- Niet alleen druk uitoefenen op basis van deskundigheid, maar ook korte acties ondersteunen; daarbij ook insteken op maatschappelijk draagvlak, financiële en andere (toekomstige) risico's van projecten en activiteiten.
- Hameren op de voordelen van een raamwerk in de vorm van een regeling voor burgerparticipatie en inspraak, ook voor de private sector. Deze regeling zou in overleg met (de) maatschappelijke organisaties moeten worden opgesteld. Het door de gemeente op te stellen ‘Handvat burgerparticipatie’ kan daarvoor een eerste stap zijn.
- Benadrukken dat de organisatie en verwerking van inspraak tijdens procedures over (ontwerp en concept) bestemmingsplannen geen verantwoordelijkheid behoort te zijn van projectontwikkelaars, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden, dus ‘geen keuring van het eigen vlees’. Dat laat onverlet dat de gemeente de kosten ervan wel aan hen zou kunnen doorberekenen.
- Blijven uitdragen van de door Stichting Beter Zeist in de loop der jaren gedane voorstellen over de opzet van beleidsvisies (aantal en omvang beperken), de beleidsprocessen van de gemeente (inclusief burgerparticipatie) en de verbetering van de GONS-werkwijze opdat deze efficiënter en effectiever worden (concreet, kostenbewust, snel en resultaatgericht).
- Geen partij worden (dan wordt de organisatie één van de vele partijen die vaak ook nog veranderen van kleur en opvattingen), maar contact onderhouden met

- politieke partijen over het realiseren van de canon en de beleidspunten van Stichting Beter Zeist.
- Ook zoeken naar het belang voor politici. Wel oppassen dat Stichting Beter Zeist hun werk niet gaat doen en zij achterover gaan leunen (wel zo gemakkelijk) of dat zij zich bedreigd voelen in hun positie.
- Hetzelfde geldt voor gemeentemedewerkers. In dit verband is het effectief per thema 1 contactpersoon te laten aanwijzen door de gemeente (vergelijk de aanpak van Stichting Wegh der Weegen).

4 Studie en dienstverlening

- Het toegankelijk maken van het benodigde bronnenmateriaal mag als prioriteit niet ten koste gaan van andere activiteiten.
- Studie is nodig naar de juridische mogelijkheden van procedures over de bevoordeling door de gemeente van grondeigenaren, instellingen en bedrijven bij hun vrijwillig vertrek. Idem t.a.v. de mogelijkheden voor procedures bij verkeers- en omgevingsbesluiten.
- In activiteiten en inspraakreacties zoveel mogelijk gebruik maken van reeds uitgebrachte rapporten en andere beschikbare stukken. De meest relevante stukken worden op de website gezet of kunnen op aanvraag worden toegezonden.
- Publiciteit over de beschikbaarheid van de hulpmiddelen door middel van verwijzingen naar de website.

5 Burgerinitiatieven

5a Ondersteuning initiatief Bijzonder Landschap Kromme Rijngebied.

- Dit gebeurt samen met de groene groepen.

5b Ondersteuning burgerinitiatief Geopark Heuvelrug, Gooi en Vecht.

- Als initiatiefnemer en partner van het Geopark waar nodig inhoudelijk en beleidsmatig ondersteunen van activiteiten en projecten.

5c Ondersteuning activiteiten Samen Duurzaam Zeist.

- In geval van voldoende personele capaciteit vanuit het bestuur of eigen contacten.

6 Voorlichting, publiciteit en website(s)

- De oude website blijft op de huidige site als archiefrubriek bestaan. De huidige website beterzeist.com is ook benaderbaar via beterzeist.nl. De site heeft een eenvoudiger opzet die vooral gericht is op nieuwsvoorziening en inhoudelijke thema's. De website wordt regelmatig inhoudelijk geactualiseerd.
- Stichting Beter Zeist ondersteunt de website www.krachtvanzeist.nl, een burgeractieplatform voor woon-en leefomgeving en burgerinvloed in Zeist e.o.
- De Nieuwsflits voortzetten met verwijzing naar de websites en andere bronnen.
- Schrijven van blogs, artikelen, persberichten, brieven en het afgeven van interviews (vooraf overleg met betreffende media daarover) ten behoeve van persorganen zoals AD, Stadspers en Nieuwsbode, radio en TV.
- Zo veel mogelijk aansluiten bij activiteiten van buurtgroepen en andere maatschappelijke groepen en organisaties.
- Met behulp van flyers, mondelinge en schriftelijke toelichting en inleidingen deelnemen aan bijeenkomsten en manifestaties van anderen, zoals die van buurten, de gemeente, de provincie en politieke partijen.

- Mogelijk het stellen van voorbeelden door het bekronen van actieve organisaties en Zeistenaren, dan wel het uitreiken van positieve (en negatieve) prijzen voor plannen en activiteiten.